

Fremsat den 10. november 2020 af ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling (Mogens Jensen)

Forslag

til

Lov om aflivning af og midlertidigt forbud mod hold af mink¹⁾

Midlertidigt forbud mod hold af mink

§ 1. Hold af mink er ikke tilladt til og med den 31. december 2021.

Stk. 2. Det er til og med den 31. december 2021 forbudt at

- 1) ind- og udføre levende mink til og fra Danmark,
- 2) til- og fraføre levende mink mellem besætninger i Danmark eller
- 3) tilføre mink til de i stk. 3 og 4 nævnte dyrehold.

Stk. 3. Stk. 1 og 2, omfatter ikke

- 1) hold af mink i zoologiske haver, dyreparker og lignende,
- 2) hold af mink i cirkus, forlystelsesparker og lignende virksomheder og
- 3) privates hold af domesticerede former af mink, dog maksimalt 5 mink.

Stk. 4. Ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling kan efter ansøgning give tilladelse til at fravige stk. 1 og 2 med henblik på tekniske og videnskabelige undersøgelser, der udføres under tilsyn af Dyreforsøgstilsynet. Der kan fastsættes vilkår for tilladelsen.

Stk. 5. Ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling kan fastsætte regler om ændringen af undertagelserne nævnt i stk. 3 og 4, herunder, at de i stk. 3 nævnte hold af mink omfattes af forbuddet i stk. 1 og 2.

Aflivning af mink

§ 2. Fysiske og juridiske personer, der i strid med § 1, stk. 1, holder mink, skal lade dyrene aflive.

Stk. 2. Mink, der er anskaffet før lovens ikrafttræden, og som ikke er omfattet af restriktioner i medfør af lov om hold af dyr, må pelses.

Tempobonus

§ 3. Ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling udbetaler en tempobonus på 20 kr. pr. mink til minkavlere, der har aflivet alle mink i besætningen senest den 16. november 2020.

Stk. 2. For minkavlere beliggende i Hjørring, Brønderslev, Frederikshavn, Thisted, Jammerbugt, Vesthimmerland og Læsø kommuner, der havde aflivet alle mink i besætningen senest den 9. november 2020, udbetaler ministeren ud over en tempobonus på 20 kr. pr. mink yderligere 10 kr. pr. mink i bonus.

Stk. 3. Uanset de i stk. 1 og 2 nævnte datoer for afslutning af aflivning kan ministeren udbetale tempobonus, hvis årsagen til overskridelsen ikke skyldes minkavlernes forhold.

Oplag, nedgravning og bortskaffelse

§ 4. Vedkommende minister kan til og med den 31. december 2021 træffe foranstaltninger og fastsætte regler om oplag, nedgravning eller bortskaffelse af aflivede mink, når det er nødvendigt. Foranstaltningerne kan træffes uanset bestemmelser i anden lovgivning, og reglerne kan fravige anden lovgivning.

Stk. 2. Foranstaltninger og regler efter stk. 1 må ikke udstrækkes i længere tid end nødvendigt.

Kontrol, påbud m.v.

§ 5. Ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling fører kontrol med, at loven overholdes.

Stk. 2. Ministeren kan endvidere meddele de forbud og påbud, der er nødvendige for at sikre lovens overholdelse.

Stk. 3. Hvis et påbud ikke efterkommes inden for en nærmere fastsat frist, kan ministeren lade arbejdet udføre for den ansvarliges regning.

¹⁾ Loven indeholder bestemmelser, der som udkast har været notificeret i overensstemmelse med Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2015/1535/EU om en informationsprocedure med hensyn til tekniske forskrifter samt forskrifter for informationssamfundets tjenester (kodifikation) (informationsproceduredirektivet).

Stk. 4. Klage over forbud og påbud meddelt efter stk. 2 kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

Stk. 5. Ministeren kan efter forhandling med vedkommende minister eller vedkommende kommunale organisation fastsætte regler om andre offentlige myndigheders eller offentlige institutioners medvirken ved varetagelse af opgaver efter loven.

Adgang til offentlige og private ejendomme m.v.

§ 6. Ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling eller andre, der efter regler udstedt i medfør af § 5, stk. 5, medvirker ved varetagelsen af opgaver efter loven, har, hvis det skønnes nødvendigt, til enhver tid mod behørig legitimation og uden retskendelse adgang til offentlige og private ejendomme, lokaliteter, transportmidler, forretningsbøger, papirer m.v., herunder elektroniske data, med henblik på varetagelse af opgaver efter denne lov eller regler fastsat i medfør af heraf.

Stk. 2. Politiet yder om nødvendigt bistand til adgang i medfør af stk. 1. Ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling kan efter forhandling med justitsministeren fastsætte regler om politiets bistand efter 1. pkt.

Erstatning og kompensation

§ 7. Staten yder ved aflivning af mink, der er anskaffet før lovens ikrafttræden, erstatning, der svarer til dyrenes værdi, samt erstatning til dækning af det herved opståede driftstab. Er dyrene pelset, jf. § 2, stk. 2, bortfalder retten til erstatning for værdien af de pelsede dyr. 1. pkt. finder ikke anvendelse på besætninger, der er pålagt restriktioner efter lov om hold af dyr og bekendtgørelse om COVID-19 hos pelsdyr.

Stk. 2. Ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling fastsætter regler om erstatning eller kompensation som følge af forbuddet mod hold af mink, jf. § 1, stk. 1.

Stk. 3. Ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling kan fastsætte regler om behandlingen af sager omfattet af stk. 1

og 2. Ministeren kan herunder fastsætte regler om oprettelse af myndigheder, der skal behandle sagerne, og efter forhandling med transportministeren fastsætte regler om, at sagerne helt eller delvis skal behandles efter reglerne i lov om fremgangsmåden ved ekspropriation vedrørende fast ejendom.

Straf

§ 8. Med bøde eller fængsel indtil 6 måneder straffes den, der

- 1) overtræder § 1, stk. 1,
- 2) overtræder § 1, stk. 2, eller
- 3) undlader at efterkomme et påbud eller overtræder forbud meddelt efter § 5, stk. 2.

Stk. 2. I forskrifter fastsat i medfør af loven kan der fastsættes straf i form af bøde og fængsel indtil 6 måneder for overtrædelse af forskrifterne.

Stk. 3. Der kan pålægges selskaber m.v. (juridiske personer) strafansvar efter reglerne i straffelovens 5. kapitel.

Ikrafttrædelses- og overgangsbestemmelser

§ 9. Loven træder i kraft ved bekendtgørelsen i Lovtidende.

Stk. 2. § 8, stk. 1, nr. 1 og 3, finder for så vidt angår mink, der er anskaffet før lovens ikrafttræden, først anvendelse fra den 1. december 2020.

Stk. 3. Ansøgning om tilladelse efter § 1, stk. 4, skal for så vidt angår tekniske og videnskabelige undersøgelser, der er iværksat før lovens ikrafttræden, indgives senest den 1. december 2020. Giver ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling afslag på ansøgningen, fastsættes der samtidig en frist for, hvornår minkene skal være aflivet. Indtil udløbet af fristen i 2. pkt finder § 1, stk. 1 og 2, ikke anvendelse.

Færøerne og Grønland

§ 10. Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Indholdsfortegnelse

1. Indledning
2. Lovforslagets hovedpunkter
  - 2.1. Aflivning af mink samt midlertidigt forbud mod hold mink
    - 2.1.1. Gældende ret
    - 2.1.2. Statens Serum Instituts risikovurdering af human sundhed ved fortsat minkavl
    - 2.1.3. Miljø- og Fødevareministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
  - 2.2. Erstatning og kompensation
    - 2.2.1. Gældende ret
    - 2.2.2. Miljø- og Fødevareministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
3. De økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for det offentlige.
4. De økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.
5. De administrative konsekvenser for borgere
6. De miljømæssige konsekvenser
7. Forholdet til EU-retten
8. Hørte myndigheder og organisationer m.v.
9. Sammenfattende skema.

1. Indledning

Formålet med denne lov er at hindre udbredelse af COVID-19 i mink af hensyn til folkesundheden.

I midten af juni blev de første minkfarme i Nordjylland konstateret smittede med COVID-19. Disse blev ud fra et forsigtighedsprincip aflivet i medfør af lov om hold af dyr. Virusset har frem til i dag bredt sig til over 200 farme fordelt over Jylland. Per 9. november 2020 er 229 farme konstateret smittede. Efter anbefaling af veterinær- og sundhedsmyndighederne besluttede regeringen den 1. oktober 2020 at slå alle smittede besætninger samt besætninger inden for en radius af 7,8 kilometer ned.

Sundhedsmyndighederne vurderer, at fortsat minkavl under en igangværende COVID-19 epidemi indebærer en betydelig risiko for folkesundheden, herunder for mulighederne for at forebygge COVID-19 med vacciner. Det fremgår af Statens Serum Instituts risikovurdering af 3. november 2020 af human sundhed ved fortsat minkavl. Det fremgår desuden, at fortsat minkavl under epidemien indebærer en betydelig risiko for gentagelse af smittespredning blandt mink og mennesker som er set i Vestdanmark i 2020. Statens Serum Institut vurderer, at dette indebærer en stor risiko for folkesundheden, både ved at medføre større sygdomsbyrde blandt mennesker, og ved at et stort virusreservoir i mink øger risikoen for, at der opstår nye virusmutationer, som vacciner ikke giver optimal beskyttelse imod. Statens Serum Institut vurderer, at den flokimmunitet, der opnås ved vaccination eller overstået infektion, samlet set kan risikere at blive svækket eller udeblive, og at det samtidig må forventes at betyde en væsentlig forringelse af mulighederne for at bevare epidemikontrol i Danmark.

Statens Serum Institut har ifølge risikovurderingen påvist en mutation, cluster 5, som foreløbige laboratorieundersøgelser tyder på har nedsat følsomhed over for neutraliserende antistoffer. Der er risiko for, at der opstået en ny mutation, som aktuelle vaccinekandidater ikke giver optimal beskyttelse imod.

Det foreslås på den baggrund, at alle mink på danske minkfarme skal aflives (inkl. avlsdyr), og at produktionen skal indstilles, herunder genindsættelse af nye mink, til og med den 31. december 2021.

2. Lovforslagets hovedpunkter

2.1. Aflivning af mink samt midlertidigt forbud mod hold af mink

2.1.1. Gældende ret

Lovforslaget vedrører en ny hovedlov, der fastsætter et midlertidigt forbud mod hold af mink, herunder krav om afliv-

ning af alle mink, som ikke er omfattet af restriktioner som følge af lov om hold af dyr.

Det fremgår af § 1 i lov om hold af dyr, at lovens formål er at sikre at hold af dyr sker på ansvarlig vis og på en sådan måde, at hensynet til fødevarer sikkerheden og menneskers og dyrs sundhed samt produktionen tilgodeses.

Det primære formål med lov om hold af dyr er imidlertid at sikre dyrenes sundhed og bekæmpe sygdom i dyr. Som en afledt effekt heraf, vil bekæmpelse af sygdom i dyr, også kunne ske for at beskytte menneskers sundhed.

Efter bestemmelserne i lovens § 30 er der hjemmel til at iværksætte en række foranstaltninger med henblik på at udrydde, begrænse eller imødegå risiko for udbredelse af blandt andet zoonotiske smitstoffer. Hjemlen omfatter blandt andet adgang til at aflive dyr, der enten er konstateret ramt, eller som kan mistænkes for at være ramt af sygdom. Herudover kan raske dyr i en zone omkring udbrudsstedet aflives. Zonens størrelse fastsættes ud fra en veterinærfaglig vurdering af smitteforholdene.

Der er således ikke hjemmel i lov om hold af dyr til at aflive alle mink i besætninger med pelsdyrproduktion, ligesom der ikke er hjemmel til at indføre et midlertidigt forbud mod hold af mink.

2.1.2. Statens Serum Instituts risikovurdering af human sundhed ved fortsat minkavl

Statens Serum Institut konkluderer i ”Risikovurdering af human sundhed ved fortsat minkavl” af 3. november 2020, at en fortsat minkavl under en igangværende COVID-19 epidemi indebærer en betydelig risiko for folkesundheden, herunder for mulighederne for at forebygge COVID-19 med vacciner. Sundhedsstyrelsen tilslutter sig konklusionerne i risikovurderingen.

Statens Serum Institut hæfter sig ved, at der pr. 2. november 2020 er konstateret SARS-CoV-2 smitte på 191 minkfarme, og at denne udvikling er sket til trods for en intensiv indsats fra myndighedernes side med henblik på at begrænse smitten. Statens Serum Institut konstaterer, at mink med SARS-CoV-2 udgør et stort reservoir af virus, at der er en stor erhvervsrisiko forbundet med minkavl i smittede områder, og det er ikke lykkedes at begrænse yderligere spredning til det omgivende samfund.

Statens Serum Institut konstaterer, at der samtidig ses smitte med nye typer SARS-CoV-2 virus, der tilpasser sig mink (minkvarianter) i lokalbefolkningen, og at der er en stærk geografisk og tidsmæssig sammenhæng mellem antal positive minkfarme og smitteforekomst blandt mennesker. Statens Serum Institut konstaterer videre, at på grund af de ændrin-

ger, der optræder i spike proteinet i flere af minkvarianterne af virus, er der risiko for at vacciner, der er rettet imod spike proteinet ikke vil give optimal beskyttelse imod de nye virus, der opstår i mink, og immuniteten fra overstået COVID-19 infektion kan give mindre beskyttelse mod de nye virusvarianter.

Statens Serum Institut konstaterer også, at der løbende er sket flere mutationer i SARS-CoV-2 minkvariant, hvor der indtil nu er fundet 5 clustre.

Et bestemt virus med 4 ændringer i generne for spike protein er påvist i fem nordjyske minkfarme og i 12 patientprøver, heraf 4 med direkte forbindelse med tre af disse farme (cluster 5). Foreløbige undersøgelser tyder på, at dette virus udviser nedsat følsomhed for neutraliserende antistoffer fra flere personer med overstået infektion. Dette er påvist i et laboratorieforsøg, hvor man ser, at det særlige minkvirus ikke i samme grad hæmmes i vækst af antistoffer fra mennesker, som har været smittet med en ikke-minkrelateret variant af SARS-CoV-2. Igangværende undersøgelser vil afdække problemstillingen yderligere. Yderligere varianter er identificeret ved sekvensering men ikke undersøgt for neutralisation endnu. Dette er bekymrende, da det potentielt kan have betydning for en kommende COVID-19 vaccines effekt over for smitte med nye minkvarianter, og indebærer en risiko for nedsat immunitet over for disse efter overstået COVID-19 infektion, hvilket både har betydning for den enkelte og for flokimmuniteten i samfundet.

Det fremgår på den baggrund uddybende af risikovurderingen, at hvis minkproduktionen fortsættes i Danmark, således at der i 2021 genetableres en stor population af mink, vurderer Statens Serum Institut det for overvejende sandsynligt, at denne population vil være modtagelige for smitte. Statens Serum Institut forventer, at der stadigt vil være SARS-CoV-2 i omløb blandt mennesker og ingen betydende immunitet i befolkningen før størstedelen af befolkningen er vaccineret. Dermed er der en betydelig risiko for gentagelse af smittespredning blandt mink og mennesker, som er set i Vestdanmark i 2020. Statens Serum Institut vurderer, at dette indebærer en stor risiko for folkesundheden, både ved at medføre større sygdomsbyrde blandt mennesker, og ved at et stort virusreservoir øger risikoen for, at der igen opstår nye virusmutationer, som vacciner ikke giver optimal beskyttelse imod.

Statens Serum Institut vurderer, at den flokimmunitet, der opnås ved vaccination eller overstået infektion, samlet set kan risikere at blive svækket eller udeblive, og at det samtidig må forventes at betyde en væsentlig forringelse af mulighederne for at bevare epidemikontrol i Danmark, hvilket kan medføre, at man må indføre yderligere restriktioner og begrænsninger på samfundslivet m.v.

Statens Serum Institut konkluderer, at tilstedeværelsen af et omfattende reservoir af virus i mink indebærer en alvorlig trussel mod folkesundheden, idet virus spredes fra dyr til mennesker.

2.1.3. Miljø- og Fødevareministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Det fremgår af risikovurderingen fra Statens Serum Institut af 3. november 2020, at såfremt minkproduktionen fortsættes i Danmark, således at der i 2021 genetableres en stor population af mink, vurderes det for overvejende sandsynligt, at denne population vil være modtagelige for smitte. Derudover forventes der stadigt at være SARS-CoV-2 i omløb blandt mennesker og ingen betydende immunitet i befolkningen før størstedelen af befolkningen er vaccineret. Dermed er der en betydelig risiko for gentagelse af smittespredning blandt mink og mennesker, som er set i Vestdanmark i 2020. Dette vurderes at indebære en stor risiko for folkesundheden, både ved at medføre større sygdomsbyrde blandt mennesker, og ved at et stort virusreservoir øger risikoen for, at der igen opstår nye virusmutationer, som vacciner ikke giver optimal beskyttelse imod. Samlet set kan den flokimmunitet, der opnås ved vaccination eller overstået infektion, risikere at blive svækket eller udeblive. Det må samtidigt forventes at betyde en væsentlig forringelse af mulighederne for at bevare epidemikontrol i Danmark.

En fortsat minkavl under en igangværende COVID-19 epidemi indebærer derfor efter sundhedsmyndighedernes vurdering en betydelig risiko for folkesundheden, herunder for mulighederne for at forebygge COVID-19 med vacciner.

Det er Miljø- og Fødevareministeriets opfattelse, at lov om hold af dyr ikke kan finde anvendelse på den foreliggende situation, hvor det af hensyn til folkesundheden er foreslået at alle mink i besætninger med pelsdyrproduktion skal aflives. Efter Miljø- og Fødevareministeriets opfattelse vil så indgribende foranstaltninger, der omfatter aflivning af alle mink samt forbud mod genindsættelse i en periode, kræve eksplicit lovhjemmel. Miljø- og Fødevareministeriet finder det derfor nødvendigt at fremsætte nærværende lovforslag, hvormed der skabes hjemmel til at påbyde aflivning af alle mink i besætninger med pelsdyrproduktion og samtidig indføres et midlertidigt forbud mod hold af mink til og med den 31. december 2021.

På baggrund af ovenstående foreslås det at påbyde aflivning af alle mink i danske besætninger samt forbyde genindsættelse af mink til og med den 31. december 2021.

Hvis der senere måtte vise sig at blive behov for at forlænge forbudsperioden vil dette ske ved lovændring.

Med lovforslaget skabes der således hjemmel til aflivning

af alle mink og samtidig indføres forbud mod hold af mink til og med den 31. december 2021. Forslaget indebærer, at alle besætninger med mink, inklusive avlsdyr, omfattes af det midlertidige forbud mod hold af mink og skal aflives.

Det foreslås endvidere at forbyde ind- og udførsel af levende mink til og fra Danmark samt at til- og fraføre levende mink mellem besætninger og tilføre mink til dyrehold, der undtaget fra forbuddet mod hold af mink, jf. det foreslåede § 1, stk. 3 eller 4.

Forbuddet mod hold af mink vil som udgangspunkt ikke gælde hold af mink i zoologiske haver, dyreparker og lignende. Ligeledes er privates hold af domesticerede mink undtaget fra forbuddet, dog vil der maksimalt kunne holdes 5 mink af hensyn til at minimere risikoen for smitte.

Ministeren for fødevarer, fiskeri, og ligestilling bemyndiges efter forslaget til at fastsætte regler om, at de undtagne dyrehold med mink, kan omfattes af forbuddet, hvis der senere komme nye risikovurderinger i forhold til disse former for minkhold.

Som udgangspunkt vil hold af mink i besætninger, der indgår i tekniske og videnskabelige undersøgelser, der udføres under tilsyn af Dyreforsøgstilsynet være omfattet af forbuddet § 1, stk. 1 og 2. Det foreslås dog, at ministeren efter ansøgning kan give tilladelse til hold af mink i forsøgsøjemed, hvis dette kan gøres på en sådan måde, at sikkerheden for folkesundheden ikke bringes i fare. Det foreslås derfor, at der kan fastsættes vilkår for opnåelse af tilladelse, hvilket kunne være krav om særlige smitteforebyggende foranstaltninger, lukkede staldanlæg mv.

Det foreslås med lovforslaget, at mink, der holdes i strid med forbuddet skal aflives ved ejerens foranstaltning. Det foreslås endvidere, at der kan meddeles de påbud og forbud, som er nødvendige for at sikre overholdelse af loven – og hvis et påbud om f.eks. aflivning af mink ikke efterkommes, kan ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling lade dyrene aflive og bortskaffe for ejerens regning.

Mink, der er anskaffet før lovens ikrafttræden, og som ikke er omfattet af restriktionerne som følge af lov om hold af dyr, kan pelses. Det vil sige, at raske mink i besætninger, der ikke ligger inden for risikozonen på 7,8 km fra smittede besætninger (dyrehold med smittede mink), kan pelses i forbindelse med aflivningen.

Det foreslås endvidere, at overtrædelse af forbuddet mod hold af mink, herunder forbuddet mod ind- og udførsel af mink m.v., kan straffes med bøde eller fængsel indtil 6 måneder. For så vidt angår mink, der er anskaffet før lovens ikrafttræden, foreslås, at bestemmelsen om straf for at holde

mink i strid med det foreslåede forbud ikke finder anvendelse før den 1. december 2020, hvormed der gives avlere af mink rimelig tid til at aflive eksisterende dyr efter forbuddet indførelse. En overtrædelse af forbuddet om at indføre eller udføre levende mink til og fra Danmark samt en overtrædelse af forbuddet mod at til- og fraføre levende mink mellem besætninger eller at tilføre mink til dyrehold, der undtaget fra forbuddet mod hold af mink, kan dog straffes fra lovens ikrafttræden.

Af hensynet til folkesundheden er det vigtigt, at aflivningen af alle mink foregår hurtigst muligt – og gerne før den 1. december 2020. Det foreslås derfor, at der etableres en bonusordning for hurtig aflivning af mink. Det foreslås, at der udbetales en tempobonus på 20 kr. pr. aflivet dyr. Ordningen gælder aflivning af alle dyr og således også dyr, der aflives i medfør af restriktioner efter lov om hold af dyr. Det er en forudsætning for udbetaling af tempobonus, at aflivning er tilendebragt senest den 16. november 2020. For aflivning af mink i Nordjylland (kommunerne Hjørring, Brønderslev, Frederikshavn, Thisted, Jammerbugt, Vesthimmerland og Læsø) vil der herudover blive ydet en ekstra tempobonus på 10 kr. pr. dyr, hvis aflivningen var tilendebragt senest den 9. november 2020. Ministeren kan dog udbetale tempobonus, selv om fristerne ikke overholdes, hvis årsagen til overskridelsen ikke skyldes minkavlerens forhold.

Miljø- og Fødevarerministeriet finder, at der i forbindelse med bortskaffelse mv. af de aflivede mink kan opstå behov for at kunne fravige anden lovgivning. Det foreslås derfor, at vedkommende minister til og med den 31. december 2021 kan træffe foranstaltninger og fastsætte regler om oplag, nedgravning eller bortskaffelse af aflivede mink, når det er nødvendigt. Dertil foreslås det, at foranstaltningerne kan træffes uanset bestemmelser i anden lovgivning, og at reglerne kan fravige anden lovgivning. Det foreslås samtidig, at trufne foranstaltninger og regler udstedt i medfør af bemyndigelserne ikke må udstrækkes i længere tid end nødvendigt.

2.2. Erstatning og kompensation

2.2.1. Gældende ret

Lovforslaget vedrører en ny hovedlov, der fastsætter et midlertidigt forbud mod hold af mink, herunder krav om aflivning af alle mink, som ikke er omfattet af restriktioner som følge af lov om hold af dyr.

Lov om hold af dyr indeholder særlige regler om statens erstatning for påbud om aflivning af dyr af hensyn til bekæmpelsen af smitsomme sygdomme. Statens erstatningsansvar for aflivning af mink, der er under restriktioner efter lov om hold af dyr, er reguleret i § 56, stk. 1, i lov om hold af dyr. Bestemmelsen udgør en modifikation af de almindelige erstatningsregler, idet den bestemmer, at staten er ansvarlig

på objektivt grundlag, når den f.eks. udsteder påbud om aflivning af dyr for at bekæmpe smitsomme sygdomme.

I de tilfælde, hvor der er tale om aflivning af dyr, der er konstateret smittet, tillægger lov om hold af dyr i § 56, stk. 1, ejeren af den pågældende dyrebesætning en erstatning, som vedkommende ikke ellers havde været berettiget til.

Baggrunden for de gældende regler er, at det er af afgørende betydning at kunne foretage en hurtig og effektiv sygdomsbekæmpelse, herunder nedslagning af såvel smittede dyr som dyr, der blot mistænkes for at være smittede. Det er anset for nødvendigt at sikre den fornødne motivation hos de berørte landmænd til at medvirke positivt, både ved diagnosticering og bekæmpelse af alvorlige sygdomme igennem regler, der i høj grad holder dem skadesløse for udgifter forbundet med sygdomskonstatering og bekæmpelse.

Det fremgår af bemærkningerne til § 56, at der kan ydes hel eller delvis driftstabserstatning i forbindelse med nedslagning af syge dyr. Gennem en årrække har driftstabserstatningen dog været begrænset til at udgøre 20 pct. af det faktisk opgjorte driftstab. Dette fremgår også af bekendtgørelse om erstatning og udgifter ved bekæmpelse og forebyggelse af husdyrsygdomme (erstatningsbekendtgørelsen).

Det kan udledes af de specielle bemærkninger til § 56, at hvis der er tale om nedslagning af raske dyr ydes der som udgangspunkt fuld erstatning for dyrene og fuld driftstabserstatning. Dette sker ud fra en antagelse om ekspropriation.

Fødevestyrelsen har med hjemmel i § 56 i lov om hold af dyr udstedt ovennævnte erstatningsbekendtgørelse, som finder anvendelse på dyr, der er underlagt restriktioner ifølge lov om hold af dyr.

Erstatningsbekendtgørelsens § 3 fastslår, at dyr skal takseres, inden de aflives, og at Fødevestyrelsen betaler erstatning for de takserede dyr. Bekendtgørelsens § 6, stk. 1, fastslår, at man ved taksationen værdiansætter dyrene efter deres tilstand ved aflivning, dog således at der ikke tages hensyn til den sygdom eller den mistanke herom, der er årsag til aflivning.

Erstatningsbekendtgørelsens § 7, stk. 3, fastslår, at taksationsproceduren ikke skal anvendes, hvis der findes godkendte skalaværdier.

Driftstab udgøres af værdien af den produktion eller tilvækst, som de aflivede dyr kunne generere, hvis de ikke var blevet aflivet, fratrukket sparede udgifter til foder, løn mv. Det kan f.eks. være i form af tabt avance eller forøgede driftsudgifter. Det påhviler i udgangspunktet den skadelidte at påvise størrelsen af sit driftstab, men henset til at bevis-

byrden herfor kan forekomme særligt tung, opgøres driftstabserstatningen ofte som et skønsmæssigt fastsat beløb.

For så vidt angår driftstabets fastslår bekendtgørelsens § 8, stk. 1, at tabet beregnes som 20 % af en fastlagt godkendt skalaværdi for det samlede driftstab, idet der dog udbetales 8 % af dyrenes samlede værdi til dækning af driftstabets, hvis der ikke findes en godkendt skalaværdi.

2.2.2. Miljø- og Fødevestyrelseriets overvejelser og den foreslåede ordning

Den foreslåede ordning indebærer et forbud mod at holde mink, herunder drive minkavl, i perioden til og med den 31. december 2021. Mink, der holdes i strid med dette forbud, skal efter forslaget aflives.

Der ydes ved aflivning af mink, der er anskaffet før lovens ikrafttrædelse, erstatning, der svarer til dyrenes værdi samt erstatning til dækning af det herved opståede driftstab. Erstatningen svarer til den, der efter gældende ret ydes i medfør af lov om hold af dyr for så vidt angår de mink, der slæes ned. Såfremt dyrene ikke er pålagt restriktioner efter bekendtgørelse om COVID-19 hos pelsdyr og lov om hold af dyr, kan dyrene pelses, og i dette tilfælde bortfalder ret til erstatning for værdien af de pelsede dyr. For så vidt angår de mink, der er pålagt restriktioner efter bekendtgørelse om COVID-19 hos pelsdyr og lov om hold af dyr, ydes erstatning for de aflivede mink efter reglerne i lov om hold af dyr.

Personer og virksomheder, der holder og opdrætter mink erhvervmæssigt, herunder som hovederhverv eller som bi-erhverv/hobbyvirksomhed, lider ud over tabet af dyrene et driftstab, som følge af det foreslåede forbud mod hold af mink til og med den 31. december 2021.

Ved nedslagning efter lov om hold af dyr omfatter driftstabets det, der umiddelbart følger af påbuddet om aflivning, og erstatningen efter lov om hold af dyr omfatter således ikke langsigtede driftstab m.v. Da der ikke er veterinærfagligt grundlag for at forbyde indsættelse af nye dyr i besætningerne i 2021, hverken i de aflivede zoner eller uden for disse samt at bevare raske avlsdyr, vil driften normalt kunne genoptages, når sygdomsbekæmpelsen og den efterfølgende rengøring og desinfektion er tilendebragt og godkendt af Fødevestyrelsen.

Med lovforslaget foreslås imidlertid af folkesundhedsmæssige årsager et forbud mod hold af mink til og med indtil 31. december 2021, hvilket vil påføre minkavlerne et længevarende driftstab, der ligger ud over det umiddelbare driftstab, der er forbundet med aflivning af mink, der kan erstattes efter lov om hold af dyr.

For så vidt angår besætninger med smittede mink, og besæt-

ninger der i øvrigt er pålagt restriktioner efter bekendtgørelse om COVID-19 hos pelsdyr og lov om hold af dyr, vil erstatning for tab, der ligger ud over det, der kan erstattes efter lov om hold af dyr, skulle dækkes af regler fastsat i medfør af denne lov på samme vis som besætninger med raske mink, der ikke er er pålagt restriktioner efter bekendtgørelse om COVID-19 hos pelsdyr og lov om hold af dyr.

Med lovforslaget foreslås desuden, at ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling bemyndiges til at fastsætter regler om erstatning og kompensation som følge af det foreslåede midlertidige forbud mod hold af mink, herunder hvilke myndigheder der skal behandle sagerne og reglerne for sagernes behandling. Den nærmere fastsættelse af sådanne regler, herunder mulige erstatnings- og kompensationsmodeller vil blive fastsat efter forhandling med Folketingets partier.

Det følger af grundlovens § 73, stk. 1, at to overordnede betingelser skal være opfyldt, for at der er tale om ekspropriation i grundlovens forstand. For det første skal indgrebet være rettet mod "ejendom", som er beskyttet efter grundlovens § 73. For det andet skal indgrebet være ekspropriativt (der skal være tale om afståelse).

Hvis der er tale om et indgreb, der har karakter af ekspropriation i grundlovens forstand, skal tre betingelser være opfyldt, for at indgrebet er i overensstemmelse med grundloven. Indgrebet skal være krævet af almenvellet, det skal ske ifølge lov, og der skal ydes fuldstændig erstatning til den berørte ejer.

Udtrykket "ejendom" i grundlovens § 73 må forstås i vid betydning. Det er således almindeligt antaget, at bestemmelsen ikke alene beskytter ejendomsret i traditionel forstand. Det antages bl.a., at bestemmelsen ikke alene beskytter rettigheder af privatretlig karakter, men også særlige rettigheder af erhvervsmæssig karakter stiftet på offentligretligt grundlag, f.eks. næringsrettigheder. Udøvelse af virksomhed med minkavl må på den baggrund anses for beskyttet af grundlovens § 73. Den foreslåede dvaleordning i form af et midlertidigt forbud mod hold af mink vil derfor udgøre et indgreb i en rettighed, der er omfattet af grundlovens ejendomsbegreb.

Det er i forfatningsretlig litteratur og praksis almindeligt antaget, at spørgsmålet om, hvorvidt et indgreb har karakter af ekspropriation, må bero på et samlet skøn over indgrebets beskaffenhed, jf. Alf Ross, a.st., side 665 ff., Max Sørensen, a.st., side 412, Peter Germer, a.st., side 291-292 og Orla Friis Jensen, a.st., side 476 f. Som momenter, der må tillægges betydning ved udøvelsen af dette skøn, kan der navnlig peges på indgrebets formål, i hvilken grad indgrebet er generelt eller konkret (herunder om det rammer mange eller få personer), indgrebets intensitet, om indgrebet angår en fremtidig eller en aktuel rettighed, om indgrebet går ud

på at overføre rettigheden fra den hidtidige ejer til en ny eller på en tilintetgørelse af denne rettighed, samt indgrebets begrundelse (causa).

For så vidt angår indgrebets begrundelse (det såkaldte causa-kriterium) bemærkes det, at det traditionelt antages, at hvis et indgreb er begrundet i at afværge en fare fra et ejendoms gode, er det et forhold, der vil tale imod, at der er tale om ekspropriation i grundlovens forstand. Der kan i den forbindelse henvises til U 2000.1/2 H, hvor Højesteret fastslog, at nedslagtning af en smittefarlig husdyrbesætning ikke berettigede til erstatning efter grundlovens § 73. Der blev i den forbindelse ikke alene lagt vægt på de samfundsmæssige interesser, men tillige på, at det også er i den enkelte husdyravlers økonomiske interesse, at smittespredning bekæmpes på den mest effektive måde. Endvidere blev der lagt vægt på, at der var ydet delvis erstatning til den pågældende ejer af husdyrbestanden.

Det vil afhænge af en samlet vurdering ud fra de ovenfor beskrevne momenter, om en ordning som den foreslåede konkret over for den enkelte minkavl vil være udtryk for et ekspropriativt indgreb i grundlovens forstand.

Lovforslaget indebærer for det første, at der tilvejebringes hjemmel til aflivning af mink i besætninger, hvor der ikke er konstateret smitte, og som ligger uden for de risikozoner, der er defineret i medfør af lov om hold af dyr. Med lovforslaget lægges der op til at yde erstatning på samme vilkår som efter lov om hold af dyr, dvs. en erstatning svarende til dyrenes eller produkternes værdi samt en erstatning til fuld dækning af det herved opståede driftstab. Ved beregningen af denne erstatning er det tilsigtet, at den erhvervsdrivende stilles som ved ekspropriation. Der vil endvidere i nogle tilfælde blive ydet en tempobonus på 20 eller 30 kr. pr. dyr afhængigt af beliggenheden af den pågældende farm.

Der lægges for det andet med lovforslaget op til at indføre et midlertidigt forbud mod hold af mink til og med den 31. december 2021. I den forbindelse lægges der op til med hjemmel i den foreslåede § 7 at fastsætte regler om erstatning eller kompensation i anledning af det midlertidige forbud. Det er på den baggrund vurderingen, at det foreslåede midlertidige forbud mod hold af mink ikke i almindelighed vil udgøre et ekspropriativt indgreb over for de erhvervsdrivende. Det kan imidlertid ikke udelukkes, at den foreslåede ordning vil kunne udgøre et ekspropriativt indgreb over for konkrete erhvervsdrivende. Det bemærkes i den forbindelse navnlig, at der knytter sig en vis usikkerhed til omstændighederne efter udløbet af den foreslåede dvaleperiode, herunder om det i praksis kan vise sig uforholdsmæssigt vanskeligt eller umuligt for nogle af de erhvervsdrivende, som på dette tidspunkt ønsker at genoptage erhvervet, at genetablere virksomheden inden for en rimelig tidshorisont efter ophør af dvaleperioden.

3. De økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for det offentlige

Lovforslaget vil have væsentlige økonomiske konsekvenser for det offentlige. Minkavlerne skal i forbindelse med aflivningen af mink og samtidig indførelse af forbud mod genindsætning og hold af mink til og med den 31. december 2021 kompenseres for deres tab, ligesom staten vil have væsentlige omkostninger forbundet med aflivningen, herunder en tempobonus i 2020 samt væsentlige administrative og implementeringskonsekvenser, herunder til sagsbehandling og udbetalinger af erstatning eller compensation. Der vil skulle fastsættes nærmere regler om erstatning og compensation, ligesom der i alle sager om erstatning og compensation vil skulle foretages en konkret vurdering i forhold til hver enkelt minkavler. Der er derfor ikke muligt på forhånd at opgøre et sikkert estimat for de samlede omkostninger for det offentlige, men det vurderes at de samlede omkostninger for staten som følge af lovforslaget vil udgøre mindst 5 mia. kr.

4. De økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.

Lovforslaget medfører væsentlige erhvervsøkonomiske konsekvenser i form af aflivning af mink, inkl. avlsdyr, samt tabt langsigtet driftstab, herunder omkostninger forbundet med genetablering m.v. Med lovforslaget lægges der op til, at der ved aflivning af mink, der er anskaffet før lovens ikrafttrædelse, ydes erstatning, der svarer til dyrenes værdi, samt til erstatning til dækning af det herved opståede driftstab. Denne erstatning vil svare til den, der i dag ydes efter lov om hold af dyr. Såfremt alle avlere, der har mulighed for det, pelsler minkene og sælger deres skind, ydes der ikke erstatning for de pelsede aflivede dyr, men dog en tempobonus for alle mink, der aflives inden den 16. november 2020. Herudover lægges der med lovforslaget op til at skabe hjemmel til at fastsætte regler om erstatning eller compensation som følge af det midlertidige forbud mod hold af mink til og med den 31. december 2021.

Der henvises i øvrigt til bemærkningerne i afsnit 3.

5. De administrative konsekvenser for borgere

Lovforslaget vurderes ikke at have administrative konsekvenser for borgere.

6. De miljømæssige konsekvenser

En midlertidig indstilling af produktionen af mink vurderes umiddelbart at have positive miljømæssige konsekvenser. Det kan samtidig ikke udelukkes, at det høje antal aflivninger af mink over en kort periode, hvortil der skal foretages oplag, nedgravning eller bortskaffelse af de aflivede mink, kan have en negativ indvirkning på miljøet ved f.eks. nedgravning af døde mink i stedet for anden destruktion.

7. Forholdet til EU-retten

Lovforslagets midlertidige forbud mod ind- og udførsel af levende mink og forslagens midlertidige forbud mod hold af mink vil efter Miljø- og Fødevarerministeriets opfattelse ligge inden for rammerne af EUF-Traktatens artikel 34 om forbud mod kvantitative indførselsrestriktioner såvel som alle foranstaltninger med tilsvarende virkning og artikel 35 om forbud mod kvantitative udførselsrestriktioner såvel som alle foranstaltninger med tilsvarende virkning. Der er således efter EUF-Traktatens artikel 36 mulighed for at fravige disse forbud, hvis det er begrundet i hensynet til bl.a. beskyttelse af menneskers liv og sundhed. Efter bestemmelsen må sådanne restriktioner dog hverken udgøre et middel til vilkårlig forskelsbehandling eller en skjult begrænsning af samhandlen mellem medlemsstaterne.

Lovforslagets midlertidige forbud mod hold af mink vurderes også at være i overensstemmelse med EUF-traktatens regler om den fri etableringsret i artikel 49. Som udgangspunkt er der efter EU-retten fri adgang til at etablere sig som avler af mink i Danmark, og selv blot et midlertidigt forbud herfor må anses som en hindring for den fri etableringsret. Artikel 52 i EUF-traktaten åbner imidlertid op for, at medlemslandene kan indføre undtagelser fra etableringsfriheden, som er begrundet i hensynet til den offentlige sundhed.

Da de foreslåede midlertidige forbud mod hold af mink og mod ind- og udførsel af levende mink netop er begrundet i hensynet til menneskers sundhed må de anses for at kunne begrundes med henvisning til EUF-traktatens artikel 36 og 52. Efter EU-retten skal sådanne begrænsninger i det fri bevægelighed også overholde det EU-retlige proportionalitetsprincip. Dette betyder, at foranstaltningen skal være egnet til at forfølge hensynet til den offentlige sundhed på en sammenhængende og systematisk måde, og at den ikke må gå videre end nødvendigt for at opnå det tilsigtede mål om sikring af menneskers sundhed. I dette tilfælde er det midlertidige forbud mod hold af mink og mod ind- og udførsel af levende mink netop rettet mod den nuværende helt særlige situation med spredning af COVID-19 smitten, og de vurderes derfor egnede til at forfølge hensynet til den offentlige sundhed. Forbuddene kan heller ikke anses for at gå videre end nødvendigt, særligt fordi der netop alene er tale om et midlertidigt forbud.

Lovforslagets midlertidige forbud mod ind- og udførsel af levende mink vurderes at være omfattet af definitionen af en såkaldt teknisk forskrift efter informationsproceduredirektivet (Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2015/1535/EU om en informationsprocedure med hensyn til tekniske forskrifter samt forskrifter for informationsfundets tjenester (kodifikation)). Lovforslaget skal derfor notificeres til EU-Kommissionen. Når en forskrift notificeres efter informationsproceduredirektivet vil der normalt indtræde en såkaldt

stand-stillperiode. En stand-stilperiode indebærer, at der som minimum skal forløbe tre måneder, før den tekniske forskrift kan vedtages.

Informationsproceduredirektivet giver i midlertidig mulighed for, at en medlemsstat kan vedtage en teknisk forskrift uden at iagttage stand-stillperioden, hvis det er nødvendigt af presserende grunde, der skyldes en alvorlig, uforudsigelig situation, som vedrører beskyttelse af menneskers og dyrs sundhed. Lovforslaget vurderes at opfylde de nævnte betingelser og er derfor omfattet af denne undtagelsesmulighed. Lovforslaget vil – selvom det således ikke er omfattet af stand-still perioden – dog som udkast skulle notificeres til EU-Kommissionen, der efter informationsproceduredirektivet vil udtale sig om ordningen snarest muligt.

EU-rettens statsstøtteregele sætter visse rammer for lovforslaget. Udmøntningen af forslaget vil ske inden for disse rammer.

8. Hørte myndigheder og organisationer m.v.

Et udkast til lovforslag har ikke forinden fremsættelsen været sendt i høring, da der er et akut behov for at vedtage de tiltag, som lovforslaget indeholder. Under hensyn til, at lovforslaget ønskes behandlet hurtigst muligt, er lovforslaget heller ikke sendt i høring samtidig med fremsættelsen.

9. Sammenfattende skema

	Positive konsekvenser/mindreudgifter (hvis ja, angiv omfang/Hvis nej, anfør »Ingen«)	Negative konsekvenser/merudgifter (hvis ja, angiv omfang/Hvis nej, anfør »Ingen«)
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Lovforslagets har væsentlige økonomiske konsekvenser for staten
Implementeringskonsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Lovforslaget vurderes at have negative implementeringskonsekvenser for staten
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Lovforslaget vil få væsentlige økonomiske konsekvenser for erhvervslivet. Det skal dog bemærkes, at der vil blive fastsat regler om erstatning og kompensation til erhvervet
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Lovforslaget vurderes ikke at have væsentlige administrative konsekvenser
Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen	Ingen
Miljømæssige konsekvenser	Lovforslaget vurderes at kunne få miljømæssige konsekvenser	Lovforslaget vurderes at kunne få miljømæssige konsekvenser
Forholdet til EU-retten	Lovforslaget vurderes at være i overensstemmelse med EU-rettens regler om den fri bevægelighed for varer og den fri etableringsret. Lovforslaget vil blive notificeret i overensstemmelse med informationsproceduredirektivet.	
Er i strid med de fem principper for implementering af erhvervsrettet EU-regulering / Går videre end minimumskrav i EU-regulering (sæt X)	Ja	Nej X

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Det foreslås med lovforslagets § 1, stk. 1, at forbyde hold af mink til og med den 31. december 2021.

Det foreslås i § 1, stk. 2, nr. 1-3, at det til og med den 31. december 2021 er forbudt at indføre og udføre levende mink til og fra Danmark, at til- eller fraføre levende mink mellem besætninger i Danmark og at tilføre mink til de i stk. 3 og 4 nævnte dyrehold, som er undtaget fra forbuddet i stk. 1 og stk. 2.

Det foreslåede stk. 2 sigter på at hindre omgåelse af forbuddet mod hold af mink i lovforslagets stk. 1 ved f.eks. at flytte mink fra minkfarme omfattet af forbuddet til en zoologiske have, dyrepark eller til privat hold.

Med lovforslagets § 1, stk. 3, fastsættes, at forbuddet i stk. 1 og 2 ikke vil omfatte

- 1) hold af mink i zoologiske haver, dyreparker og lignende.
- 2) hold af mink i cirkus, forlystelsesparker og lignende virksomheder.
- 3) privates hold af domesticerede former af mink, dog maksimalt 5 mink.

Med det foreslåede stk. 4 kan ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling efter ansøgning give tilladelse til at fra fravige de foreslåede stk. 1 og 2 med henblik på tekniske og videnskabelige undersøgelser, der udføres under tilsyn af Dyreforsøgstilsynet. Det forudsættes, at dette alene gøres på en sådan måde, at sikkerheden for folkesundheden ikke bringes i fare. Det foreslås derfor, at der kan fastsættes vilkår for opnåelse af tilladelse, hvilket kunne være krav om særlige smitteforebyggende foranstaltninger, lukkede staldanlæg m.v.

Det fremgår endvidere af lovforslagets § 9, stk. 3, at en ansøgning om tilladelse til fortsat hold af mink for så vidt angår tekniske og videnskabelige undersøgelser, der er iværksat før lovens ikrafttræden, skal indgives senest den 1. december 2020. Giver ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling afslag på ansøgningen, fastsættes der samtidig en frist for, hvornår minkene skal være aflivet. Der henvises nærmere til det foreslåede § 9, stk. 3, og bemærkningerne hertil.

Med lovforslagets § 1, stk. 5, foreslås, at ministeren for fødevarer, fiskeri, og ligestilling kan fastsætte regler om

ændring af undtagelserne nævnt i stk. 3 og 4, herunder at de i stk. 3 nævnte hold af mink omfattes af forbuddet i stk. 1 og stk. 2.

Det foreslåede bestemmelse vil således både kunne bruges til at fastsætte regler om yderligere undtagelser til forbuddet i stk. 1 og 2 og til at indskrænke de foreslåede undtagelser. En indskrænkning af undtagelserne kan f.eks. blive relevant på baggrund af nye risikovurderinger af disse former hold af mink.

Der henvises i øvrigt til de almindelige bemærkninger afsnit 2.1.

Til § 2

Den foreslåede § 2, stk. 1, fastsætter, at personer og virksomheder, der i strid med § 1, stk. 1, holder mink, skal lade dyrene aflive. Det forudsættes, at aflivningen skal ske på ejers foranstaltning og for ejerens egen regning.

Forslaget indebærer, at alle mink, inklusive avlsdyr, der er omfattet af lovforslagets § 1, stk. 1, om midlertidige forbud mod hold af mink, skal aflives.

Med lovforslagets § 2, stk. 2, fastsættes, at mink, der er anskaffet før lovens ikrafttræden, og som ikke er omfattet af restriktioner efter lov om hold af dyr, må pelses.

Bestemmelsen har den virkning, at pelsdyravlere (med raske mink), der ikke er underlagt restriktioner af Fødevarestyrelsen i henhold til lov om hold af dyr, kan pelse de mink, der er anskaffet inden lovens ikrafttræden, i forbindelse med aflivning efter det foreslåede stk. 1, jf. § 1, stk. 1.

Det følger af det foreslåede § 9, stk. 1, at loven træder i kraft ved bekendtgørelse i Lovtidende.

Der henvises i øvrigt til afsnit 2.1. i de almindelige bemærkninger.

Til § 3

Af hensynet til folkesundheden er det vigtigt, at alle mink i Danmark bliver aflivet hurtigst muligt. Det foreslås derfor, at der indføres en bonusordning for at sikre minkavlernes medvirkning til en hurtig aflivning.

Det foreslås i *stk. 1*, at der indføres en tempobonus på 20 kr. pr. aflivet dyr. Ordningen vil omfatte aflivning af alle mink, herunder avlsdyr, og således også mink, der aflives på baggrund af restriktioner i medfør af lov om hold af dyr. Det er en forudsætning for udbetaling af tempobonus, at aflivning er tilendebragt senest den 16. november 2020.

Da koncentrationen af smittede mink er højest i Nordjylland (kommunerne Hjørring, Brønderslev, Frederikshavn, Thisted, Jammerbugt, Vesthimmerland og Læsø), foreslås det i *stk. 2*, at der for mink i Nordjylland herudover ydes en ekstra tempobonus på 10 kr. pr. mink, hvis minkavleren senest den 9. november 2020 havde aflivet alle i mink i besætningen.

Det foreslås i *stk. 3*, at ministeren uanset datoer for afslutning af aflivning ikke overholdes kan udbetale tempobonus, hvis årsagen til overskridelsen ikke skyldes minkavlerens forhold. Der kan for eksempel være tale om, at det af ressource eller logistikmæssige årsager ikke har været muligt for minkavleren at iværksætte og gennemføre aflivning inden de nævnte datoer.

Til § 4

Oplag, nedgravning eller bortskaffelse af aflivede mink er ikke særskilt reguleret i miljølovgivningen. Der er dog en række regler, som kan få indvirkning på mulighederne for oplag og bortskaffelse af aflivede mink, f.eks. i forhold til nedgravning, henlæggelse indendørs eller udendørs på jord eller bortskaffelse ved forbrænding.

Eksempelvis vil der som udgangspunkt altid skulle gennemføres en miljøvurdering, hvis bortskaffelsesmåden vil påvirke miljøet væsentligt. En vurdering efter miljøvurderingsloven kan vare omkring 7 dage, hvis der alene er tale om en screening. Er der derimod tale om en egentlig miljøvurdering, vil der almindeligvis medgå 12-18 måneder. Heri indgår sædvanlige forureningsparametre, men også en vurdering af påvirkningerne af befolkningen og menneskers sundhed, jordarealer, jordbund, vand, luft og klima. Endvidere indgår biologisk mangfoldighed med særlig vægt på arter og naturtyper, der er beskyttet i henhold til habitatdirektivet og fuglebeskyttelsesdirektivet.

Alt efter bortskaffelsesmåden vil reglerne om miljøgodkendelse kunne blive aktuelle, hvilket eksempelvis kunne være grundet lugt eller støj, eller krav om overholdelse af kommunale regulativer for affaldshåndtering i forbindelse med bortskaffelse.

Den nødvendige lokation for bortskaffelsen kan endvidere være omfattet af naturbeskyttelsesloven, som beskytter en række naturtyper mod ændringer i deres naturtilstand. Æn-

dringer i et beskyttet naturareal, f.eks. på baggrund af nedgravning af mink, vil således kræve, at der skal søges om dispensation hos kommunen. Der er desuden restriktioner på fredsskovspligtige arealer efter skovloven, og der kan endvidere være restriktioner på arealer efter andre love.

I forhold til EU-retten kan Natura 2000-områder nævnes, hvor der i forbindelse med en række afgørelser (eksempelvis skovlovsafgørelser til terrænændring (nedgravning)) skal foretages en vurdering af, om det kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt. Hvis dette er tilfældet skal der foretages en nærmere konsekvensvurdering af projektets virkninger på Natura 2000-området. Viser vurderingen, at det vil medføre skade på området, kan der ikke meddeles tilladelse, dispensation eller godkendelse til det ansøgte. Myndighederne kan dog forsimplet sagt fravige princippet om, at der ikke kan meddeles tilladelse, dispensation eller godkendelse, når der foreligger bydende nødvendige hensyn til væsentlige samfundsinteresser.

Der er endvidere fastsat regler om indsamling oplagring og bortskaffelse af døde dyr i EU forordningen om animalske biprodukter (Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1069/2009 af 21. oktober 2009 om sundhedsbestemmelser for animalske biprodukter og afledte produkter, som ikke er bestemt til konsum). Forordningen giver mulighed for, at medlemsstaterne kan tillade nedgravning af døde dyr efter artikel 19, litra e, på en række betingelser, således at det ikke udgør en risiko for folke- og dyresundheden. Fødevarestyrelsen har tilladt dette i bekendtgørelse nr. 1567 af 5. november om tilladelse til nedgravning af pelsdyr.

Det foreslås i § 4, *stk. 1, 1. pkt.*, at vedkommende minister til og med den 31. december 2021 kan træffe foranstaltninger og fastsætte regler om oplag, nedgravning eller bortskaffelse af aflivede mink, når det er nødvendigt. Foranstaltninger kan bl.a. omfatte afgørelser truffet af offentlige myndigheder eller udstedelse af generelle retningslinjer.

I det foreslåede § 4, *stk. 1, 2. pkt.*, fastsættes, at foranstaltningerne kan træffes uanset bestemmelser i anden lovgivning, og at reglerne kan fravige anden lovgivning.

Den foreslåede bestemmelse vil også kunne anvendes, når der er tale om EU-regler, herunder regler i dansk lovgivning, som gennemfører EU-regler. Dette forudsætter imidlertid, at EU-reglerne muliggør en sådan fravigelse.

Med det foreslåede *stk. 1* vil vedkommende minister kunne træffe foranstaltninger og fastsætte regler med hjemmel i 1. pkt. eller 2. pkt. til og med den 31. december 2021.

Den foreslåede bestemmelse kan finde anvendelse inden for ethvert ressortområde og indebærer, at der kan ske fra-

vigelse af betingelser i lovgivning på mange forskelligartede områder, hvis det findes nødvendigt. Baggrunden herfor er det overskyggende samfundsmæssige hensyn, der ligger i hurtigst muligt at foretage oplag, nedgravning eller bortskaffelse af aflivede mink med henblik på at inddæmme COVID-19 og forhindre smittespredning til andre dyr og mennesker, herunder risikoen for nye virusmutationer, som vacciner ikke giver optimal beskyttelse imod.

Bestemmelsen vil således medføre, at vedkommende minister eksempelvis vil kunne træffe foranstaltninger, herunder udsende retningslinjer eller lignende uden iagttagelse af de normalt gældende krav og procedurer. Det er dog en forudsætning for at udnytte bemyndigelsen, at der fortsat sker en iagttagelse af særligt nødvendige hensyn til f.eks. sundhed, natur og miljø, eksempelvis i forhold til smittebeskyttelse eller drikkevandsinteresser. Dette kan ske ved fastsættelse af vilkår eller krav til indretning.

Et eksempel på den foreslåede bestemmelses anvendelsesområde kan være situationer, hvor det kan være nødvendigt at fravige reglerne om ansøgning om dispensation og forbud mod ændringer i naturareal, der er beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3.

Et andet eksempel på lovens anvendelsesområde kan være, at det kan blive nødvendigt med fravigelse af regler om krav om miljøgodkendelse efter miljøbeskyttelseslovens § 33. Dette indebærer, at der eksempelvis kan meddeles undtagelser fra lovens krav til lugt og støj.

Et tredje eksempel kan være fravigelse af miljøbeskyttelseslovens § 19, såfremt der skal ske oplagring af mink på jord. Denne bestemmelse hjemler krav om kommunal tilladelse for at kunne oplagre på jorden. Fravigelse heraf kan også komme på tale ved nedgravning på private ejendomme.

Derudover kan det være nødvendigt at fravige processuelle regler, såsom for eksempel afskæring af klageadgang eller at en afgørelse ikke må udnyttes, før en klagefrist er udløbet, jf. eksempelvis skovlovens § 63, stk. 7. Det følger heraf, at en afgørelse om dispensation fra fredsskov ikke må udnyttes, før klagefristen er udløbet.

Det bemærkes, at ovenstående alene er eksempler. De foreslåede bemyndigelser i § 4, stk. 1, vil finde anvendelse på alle ressortområder, hvis betingelserne for fravigelse af opfyldt.

Det foreslås i stk. 2, at trufne foranstaltninger og regler udstedt i medfør af stk. 1 ikke må udstrækkes i længere tid end nødvendigt.

Med det foreslåede stk. 2 understreges det, at trufne foran-

staltninger og regler udstedt i medfør af stk. 1, ikke må opretholdes, når det ikke længere er nødvendigt.

Til § 5

Med lovforslagets § 5, stk. 1, foreslås det, at ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling fører kontrol med, at loven overholdes.

Den foreslåede bestemmelse i § 5, stk. 2, medfører at ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling kan meddele de forbud og påbud, der er nødvendige for at sikre lovens overholdelse.

Et påbud kan f.eks. gå ud på, at minkbesætninger skal aflives inden for en nærmere fastsat frist.

Både påbud og forbud vil indholdsmæssigt afhænge af den konkrete situation, idet det forudsættes, at disse ikke er mere indgribende, end forholdene betinger.

Som udgangspunkt skal påbud og forbud meddeles den ansvarlige for virksomheden, men kontrolmyndigheden kan undtagelsesvist meddele påbud og forbud til personer, som repræsenterer virksomheden, f.eks. en ansat, såfremt omstændighederne gør, at det ikke er muligt eller forsvarligt at afvente kontakt med den ansvarlige for virksomheden.

Det foreslås desuden i § 5, stk. 3, at hvis et påbud ikke efterkommes inden for en nærmere fastsat frist, kan ministeren lade arbejdet udføre for den ansvarliges regning. Ministeren vil efter bestemmelsen kunne lade påbud gennemføre for den ansvarliges regning, hvis den ansvarlige ikke kan eller vil efterkomme dette. Med denne bestemmelse gives således mulighed for at ministeren kan gennemføre de foranstaltninger, der er nødvendige i den givne situation, herunder aflivning af og bortskaffelse af mink.

Med forslagens § 5, stk. 4, foreslås det, at klage over forbud og påbud meddelt efter stk. 2 ikke kan indbringes for anden administrativ myndighed. Klageadgangen foreslås afskåret for at sikre en effektiv gennemførelse af loven.

Men den foreslåede § 5, stk. 5, fastsættes, at ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling efter forhandling med vedkommende minister eller vedkommende kommunale organisation kan fastsætte regler om andre offentlige myndigheders eller offentlige institutioners medvirken ved varetagelse af opgaver efter loven. Bestemmelsen kan bl.a. bruges til at fastsætte regler om, at andre myndigheder, herunder Forsvaret og Beredskabsstyrelsen, skal medvirke ved varetagelse af opgaver efter loven, herunder aflivning af og bortskaffelse af mink.

Der henvises i øvrigt til afsnit 2.2 i de almindelige bemærkninger.

Til § 6

Det fremgår af den foreslåede § 6, stk. 1, at ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling eller andre, der efter regler udstedt i medfør af § 5, stk. 5, medvirker ved varetagelsen af opgaver efter loven, hvis det skønnes nødvendigt, til enhver tid mod behørig legitimation og uden retskendelse har adgang til offentlige og private ejendomme, lokaliteter, transportmidler, forretningsbøger, papirer m.v., herunder elektroniske data, med henblik på varetagelse af opgaver efter denne lov eller regler fastsat i medfør heraf.

Repræsentanter for ministeren eller den, der medvirker til varetagelse af opgaver efter loven, jf. § 5, stk. 5, skal forevise nødvendig legitimation for den ansvarlige eller en repræsentant for denne. Som udgangspunkt skal det ske, inden kontrollen påbegyndes, men er ejeren eller en repræsentant for denne ikke til stede, kan kontrollen gennemføres uden at forevise legitimation forud for kontrollen. Kommer ejeren eller en repræsentant for denne til stede senere under kontrolbesøget, forevises legitimationen på det tidspunkt.

Kontrollen kan ske uden retskendelse og skal gennemføres i overensstemmelse med lov om retssikkerhed ved forvaltningens anvendelse af tvangsindgreb og oplysningspligter (retssikkerhedsloven).

Retten til adgang uden retskendelse omfatter såvel offentlige og private ejendomme, lokaliteter og transportmidler, såsom landbrugsbedrifter og virksomheder m.v., herunder lokaler og køretøjer, der anvendes som led i virksomheden. Ministeren eller den, der medvirker til varetagelse af opgaver efter loven, jf. § 5, stk. 5, har endvidere ret til at gøre sig bekendt med alt skriftligt materiale, herunder materiale, der opbevares i elektronisk form, i det omfang det skønnes nødvendigt for at udøve kontrol efter loven og uanset opbevaringssted. Det bemærkes, at kontrollen ofte gennemføres i ejendomme og på lokaliteter, hvor en opdeling i en privat og en forretningsmæssig del ikke er mulig. Det er derfor ikke muligt at begrænse adgangen til kontrol, herunder retten til at gennemse dokumenter m.v., til den forretningsmæssige del. Dette gælder også i situationer, hvor kontrollen gennemføres for at vurdere, om der på stedet er aktiviteter omfattet af denne lovgivning.

I henhold til den foreslåede § 6, stk. 2, 1. pkt., yder politiet, hvis det skønnes nødvendigt, bistand til adgang til offentlige og private ejendomme m.v., jf. stk. 1. Det foreslås desuden, at ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling efter forhandling med justitsministeren kan fastsætte regler om politiets bistand efter 1. pkt., jf. det foreslåede 2. pkt.

Offentlige myndigheder har som udgangspunkt ikke ret til at anvende magt. I den forbindelse omfatter magtanvendelse også retten til at skaffe sig adgang til privat ejendom, hvis det forudsætter behov for at gennembryde eller fjerne hindringer som eksempelvis en låst dør eller en ejer, som nægter adgang. I sådanne situationer er det kun politiet, som er tillagt magtanvendelsesbeføjelser til at gennemtvinge retten til adgang uden retskendelse.

Da der kan opstå situationer, hvor sådan magtanvendelse er nødvendig, fastsætter lovforslagets § 6, stk. 2, at politiet om nødvendigt kan yde bistand til adgang i medfør af den foreslåede bestemmelses stk. 1, og at ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling efter forhandling med justitsministeren kan fastsætte regler herom. Med bestemmelsen gives der således mulighed for, at ministeren med bistand fra politiet kan få adgang, hvis det er nødvendigt for at kunne varetage opgaver efter loven, herunder med henblik på aflivning af mink.

Forslaget til adgang uden retskendelse svarer til den bemyndigelse, der er givet i den øvrige lovgivning på fødevarer- og veterinærområdet (lov om hold af dyr, fødevarerloven m.fl.).

Til § 7

Efter det foreslåede stk. 1, 1. pkt., yder staten ved aflivning af mink, der er anskaffet før lovens ikrafttrædelse, erstatning, der svarer til dyrenes værdi, samt erstatning til dækning af det herved opståede driftstab. Erstatningen vil svare til den, der i dag ydes efter lov om hold af dyr for så vidt angår ikke smittede besætninger. Er dyrene pelset, bortfalder retten til erstatning for værdien af de pelsede dyr.

Det foreslås endvidere med stk. 1, 3. pkt., at bestemmelsen i 1. pkt. ikke finder anvendelse på besætninger, der er pålagt restriktioner efter lov om hold af dyr eller bekendtgørelse om COVID-19 hos pelsdyr. Disse minkavlere ydes i stedet erstatning for aflivede mink og det herved opståede driftstab efter bestemmelserne i lov om hold af dyr.

Af det foreslåede stk. 2 fremgår, at ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling fastsætter regler om erstatning eller kompensation som følge af forbuddet mod hold af mink, jf. lovforslagets § 1, stk. 1. Der vil i medfør heraf blive fastsat regler om, der kan ydes erstatning eller kompensation til minkavlere som følge af forbuddet mod hold af mink til og med den 31. december 2021. Som det fremgår under afsnit 2.2.2 ovenfor, kan det ikke udelukkes, at den foreslåede ordning vil kunne udgøre et ekspropriativt indgreb over for konkrete erhvervsdrivende. Der vil på den baggrund blive fastsat regler om, at der i tilfælde af ekspropriation ydes fuldstændig erstatning.

Det foreslås med *stk. 3*, at ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling kan fastsætte regler om behandlingen af sager omfattet af den foreslåede § 7, stk. 1 og 2, og at ministeren herunder kan fastsætte regler om oprettelse af myndigheder, der skal behandle sagerne, og efter forhandling med transportministeren fastsætte regler om, at sagerne helt eller delvis skal behandles efter reglerne i lov om fremgangsmåden ved ekspropriation vedrørende fast ejendom.

Der vil i medfør af den foreslåede bestemmelse eksempelvis kunne oprettes særlige kommissioner, som skal behandle sagerne efter *stk. 1 og 2*, herunder regler om, hvordan kommissionerne skal nedsættes, og hvilke regler der skal gælde for sagernes behandling i kommissionerne. Det vil også være muligt i medfør af bestemmelsen at fastsætte regler om, at sagerne skal behandles af de myndigheder, der er nævnt i lov om fremgangsmåden ved ekspropriation vedrørende fast ejendom.

Til § 8

Det foreslås i *stk. 1, nr. 1-3*, at den, der overtræder det foreslåede § 1, stk. 1 eller 2, eller undlader at efterkomme et påbud eller overtræder forbud meddelt efter forslaget § 5, stk. 2, straffes med bøde eller fængsel indtil 6 måneder.

Det følger af den foreslåede § 1, stk. 1, at hold af mink ikke er tilladt til og med den 31. december 2021. Videre følger det af den foreslåede § 1, stk. 2, at det er forbudt at indføre og udføre levende mink til og fra Danmark samt at til- eller fraføre levende mink mellem besætninger og tilføre mink til de i § 1, stk. 3 og 4, nævnte dyrehold til og med den 31. december 2021.

Fastsættelsen af straffen vil bero på domstolenes konkrete vurdering i det enkelte tilfælde af samtlige omstændigheder i sagen, og det angivne strafniveau vil kunne fraviges i op- og nedadgående retning, hvis der i den konkrete sag foreligger skærpende eller formildende omstændigheder, jf. herved de almindelige regler om straffens fastsættelse i straffelovens kapitel 10.

Det følger således af straffelovens § 80, stk. 1, at der bl.a. skal tages hensyn til lovovertrædelsens grovhed. Videre følger det af straffelovens § 80, stk. 2, at der ved lovovertrædelsens grovhed skal tages hensyn til den med lovovertrædelsen forbundne skade, fare og krænkelse samt til, hvad gerningsmanden indså eller burde have indset herom. Lovovertrædelsens omfang kan således have betydning for udmålingen af bøden, herunder antallet af mink, der holdes i strid med det foreslåede § 1, stk. 1, eller der ind- og udføres mv. i strid med det foreslåede § 1, stk. 2.

Derudover bemærkes det, at det ligeledes bør have betyd-

ning for udmålingen af bøden, om der har været opnået eller tilsigtet en økonomisk fortjeneste ved lovovertrædelsen, jf. principperne i straffelovens § 51, stk. 2 og 3.

Endelig bemærkes det, at det følger af det foreslåede § 9, stk. 2, at § 8, stk. 1, nr. 1 og 3, for så vidt angår mink, der er anskaffet før lovens ikrafttræden, først finder anvendelse fra den 1. december 2020. Der henvises nærmere til den foreslåede bestemmelse og bemærkningerne hertil.

Det foreslås i § 8, *stk. 2*, at der i forskrifter fastsat i medfør af loven kan fastsættes straf i form af bøde og fængsel indtil 6 måneder for overtrædelse af forskrifterne.

Det foreslås i *stk. 3*, at der kan pålægges selskaber m.v. (juridiske personer) strafansvar efter reglerne i straffelovens 5. kapitel. Den foreslåede bestemmelse indebærer, at juridiske personer, herunder virksomheder og selskaber, kan straffes for de overtrædelser, der er kriminaliseret i medfør af det foreslåede *stk. 1*.

Det vil således være strafbart for selskaber og virksomheder m.v. at holde mink i strid med det foreslåede § 1, stk. 1, eller i strid med det foreslåede § 1, stk. 2, at indføre og udføre levende mink til og fra Danmark samt at til- eller fraføre levende mink mellem besætninger eller at tilføre mink til de dyrehold, som er undtaget i § 1, stk. 3, ligesom det vil være strafbart for selskaber og virksomheder m.v. at undlade at efterkomme et påbud eller at overtræde et forbud meddelt i medfør af den foreslåede § 5, stk. 2.

Til § 9

Efter det foreslåede *stk. 1* træder loven i kraft ved bekendtgørelsen i Lovtidende.

Det skyldes, at tilstedeværelsen af mink i Danmark udgør en risiko for folkesundheden, herunder for mulighederne for at forebygge COVID-19 med vacciner. Lovens bestemmelser om midlertidigt forbud mod hold af mink i Danmark, herunder i besætninger til pelsdyrproduktion, og aflivning af disse dyr, bør derfor træde i kraft så hurtigt som muligt.

Efter det foreslåede *stk. 2* finder de foreslåede § 8, stk. 1, nr. 1 og 3, for så vidt angår mink, der er anskaffet før lovens ikrafttræden, først anvendelse fra den 1. december 2020.

Efter det foreslåede § 8, stk. 1, nr. 1, straffes den, der overtræder forbuddet mod hold af mink. Efter det foreslåede § 8, stk. 1, nr. 3, straffes den, der undlader at efterkomme et påbud eller forbud meddelt efter § 5, stk. 2. Formålet med det foreslåede *stk. 2* er at sikre, at der ikke kan blive tale om straf for de personer eller virksomheder, der er ansvarlige

for mink, der er anskaffet før lovens ikrafttræden, før der er gået en rimelig tid fra indførelsen af forbuddet mod hold af disse dyr.

Den foreslåede bestemmelse vil således indebære, at de ansvarlige for hold af mink, der er anskaffet før lovens ikrafttræden, ikke vil kunne straffes for at overtræde forbuddet mod at holde mink eller straffes for at overtræde et forbud eller påbud meddelt efter det foreslåede § 5, stk. 2, om f.eks. aflivning af mink, før den 1. december 2020, hvor det fremgår, at straffebestemmelserne finder anvendelse for mink, der er anskaffet før lovens ikrafttræden.

At minkavlere, der er ansvarlige for mink, der er anskaffet før lovens ikrafttræden, indtil dette tidspunkt ikke vil kunne straffes, ændrer ikke på, at forbuddet vil også gælde for disse dyr, og at dyrene vil skulle aflives. Hvis aflivning ikke er sket den 1. december 2020, vil det være strafbart for de pågældende at holde minkene, selv om de er anskaffet før lovens ikrafttræden.

Adgangen til at meddele påbud i medfør af det foreslåede § 5, stk. 2, vil også gælde i perioden forud for den 1. december 2020. Opstår der således forud for dette tidspunkt eksempelvis en situation, hvor den ansvarlige for et minkhold nægter at lade sine mink aflive, vil ministeren for fødevarer, landbrug og ligestilling kunne meddele den pågældende påbud om at aflive minkene inden for en nærmere fastsat frist. Efterkommes påbuddet ikke, vil ministeren i medfør af det foreslåede § 5, stk. 3, kunne lade aflivningen udføre på

den pågældendes regning. Den pågældende vil derimod ikke kunne straffes for ikke at efterkomme forbuddet.

Den foreslåede bestemmelse omfatter alene straf for overtrædelse af forbuddet mod hold af mink og overtrædelser og manglende efterkommelse af påbud. Bestemmelsen omfatter ikke overtrædelser af det foreslåede § 8, stk. 1, nr. 2.

Af det foreslåede *stk. 3* fremgår, at den, der holder mink til brug for tekniske og videnskabelige undersøgelser, der udføres under tilsyn af Dyreforsøgstilsynet, som er iværksat før lovens ikrafttræden, skal indgive ansøgning om tilladelse til fortsat hold af mink til brug for tekniske og videnskabelige undersøgelser senest den 1. december 2020. Gives der afslag på ansøgningen, fastsættes der samtidig en frist for, hvornår minkene skal være aflivet. Indtil dette tidspunkt finder § 1, stk. 1 og 2, ikke anvendelse. Hold af mink i strid med forbuddet i lovforslagets § 1, stk. 1, kan således ikke straffes i denne periode. Et påbud eller forbud, der er meddelt efter lovforslagets § 5, stk. 3, der ikke efterkommes, kan heller ikke straffe i denne periode.

Til § 10

Det foreslås, at loven ikke skal gælde for Færøerne og Grønland, og at loven ikke kan sættes i kraft for Færøerne eller Grønland.